

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedüs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

KULFÖLD

Vita

az új magyar pénz körül

Budapestről táviratozzák: A magyar nemzetgyűlés tegnap az új valutáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta.

A javaslat ellen Sándor Pál szólalt fel, aki ellenezte a tizenkétezeröttszáz szorzószámot, mert az nem felel meg a reális viszonyoknak. Kiigazította a pengő és garas elnevezéseket.

A pénzügyminiszter azonnali válaszlát a felszólalásra. Kifejtette, hogy ma már majnem az egész Európa áttért az aranyvalutára. Tévédés az, hogy a kormányt bármily tekintetben a külföld befolyásolta volna. A Népszövetség teljes szabadkezet engedett Magyarországnak pénzügyei rendezésében, kijelentette, hogy ez legsajátabb belügye.

A cél az, hogy a magyar nép előtt visszaállítsák a pénz tekintélyét és annak megbecsülésére szoktassák. Mihelyt a pénz stabil lesz, visszatér a tekintélye is. Ez a rendezés végleges.

Már 1927 január 1-től kötelező lesz az új pénzgységgel való számítás. De az új valuta kizárólagos hatálylyal csak akkor lép életbe, ha az új pénz az egész forgalmat teljesen kielégítheti.

Az új pénz elnevezése évszázados tradíciókon alapszik. A pengő és a garas régen megszokott, népies elnevezések. Minden ország igénykzik pénzgységét külön karakterisztikus névvel elnevezni, miért ne lehetne Magyarországnak is külön elnevezésű pénzgysége?

A halálraitelt
rágalmazási pere

— Budapesti tudósítónk távirata —

A budapesti büntetőtörvény-szék érdekes bűnügy foglalkoztatta tegnap. Márffy József, a bombaper ismert halálraiteltje ugyanis feljelentést tett Schweinitzer József rendőrkapitány ellen, akinek neve sokat szerepelt az utóbbi időben a leplezett kommunista összeesküvéssel kapcsolatban, mert azt állította róla, hogy nem volt katonatiszt, nincsenek kitüntetései, az ellenforradalomban nem vett részt és önként lépett be a vörös hadseregbe. A tárgyaláson kihallgatták tanuként Heim Péter detektívfelügyelőt, aki megerősítette a rendőrkapitány állításait.

A bíróság rövid tanácskozás után elítélte a rágalmazásért a rendőrkapitányt.

Az angol csapatok parancsot kaptak Köln kiürítésére

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Az angol megszálló csapatok tegnap az angol hadsereg főparancsnokságától parancsot kaptak hogy készüljenek Köln kiürítésére.

A kiürítési parancs az első komoly következménye a locarnói megegyezésnek. Ez annál is fontosabb, mert a német nemzetiek csak abban az esetben mutatkoznak hajlandóknak a locarnói megállapodások ratifikálására, ha a kölni zóna kiürítését keresztül viszik.

Caillaux könnyek közt bucsuzott Painlevétől

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: Szerdán tartotta a lemondott francia kormány utolsó minisztertanácsát. Megható volt ezen az ülésen Caillaux bucsuja Painlevétől. Az Ére Nouvelle írja mai reggeli számában, hogy az utolsó minisztertanácscon Caillaux a benső megrendüléstől remegő hangon a következőket mondta Painlevének:

— Mielőtt elválnánk, még egyszer legőszintébb köszönetemet kell kifejeznem önnek

azért, hogy meghívott engem Memersből és tárcát ajánlott föl nekem, ezzel szerezte meg számomra életem legnagyobb örömét. Ön fényes elégtételhez jutottatott engem s ezt soha sem fogom elfelejteni.

Caillaux annyira meg volt indulva, hogy nem tarthatta vissza könnyeit.

A jelenet a többi miniszterekre is mély hatást gyakorolt.

A kisantant Locarnója

Garanciális paklum készül a kisantant, Magyarország és Ausztria között

— Az Estilap eredeti távirata —

Prágából táviratozzák: Benes miniszterelnök a parlamentben szenzációs beszédet mondott a kisantant, Magyarország és Ausztria viszonyáról. Kifejtette, hogy a nyugati nagyhatalmak teljes megegyezése után Kelet-Európa nemzetközi konszolidációját is biztosítani kell. Minden reménység meg van arra, hogy a kisantant, Magyarország és Ausztria közötti vitás kérdéseket is a legbékésebb szellemben, a határok biztosítása mellett már a legközelebbi jövőben meg fogják oldani. E célból konferenciát hívnak össze. Ez lesz a kisantant Locarnója, mert a megegyezés a locarnói egyezség szellemében fog létrejönni.

A Magyar Párt és a községi választások

— Kolozsvári tudósítónktól —

A Magyar Párt elnöki tanácsa ma délben ülésre ült össze. Az ülés megkezdése előtt Gyárfás Elemér egy újságíró előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A választási listák összeállításánál történt sérelmeket már nem lehet orvosolni. Jellemző a helyzetre, hogy Bukarestben is többszázán kimaradtak a választók névjegyzékéből. A Magyar Párt felszólította a tagozatokat, hogy statisztikát állítsanak össze. Megvárjuk ezeknek az adatoknak beérkezését és csak azután fogunk további magatartásunk felől határozni.

A görög kiürítés inc. ens nélkül folyik

— Az Estilap eredeti távirata —

Szófiából jelentik: A görögök kiürítési mozdulatai minden incidens nélkül folytak le. Egy újságíró végigjárta a kiürített falvakat, amelyeket a megszállás nagyon megviselt.

Szónoklat

a pesti Erzsébet-híd tetejéről

Egy elmebeteg akrobata mulatónyal

— Budapesti tudósítónk távirata —

Budapestről táviratozzák: Nagy riadalmat keltett tegnap délben egy elmebeteg rokkant katona hajmeresztő cselekedete. A kopott egyenruhába öltözött, torzonborz külsejű ember ugyanis felmászott az Erzsébet híd vasívére és a szédítő magasságban akrobata mutatványokat végzett.

Tizezrekre menő bámuló közönség csoportosult össze és amikor már minden forgalom megakadt, a katona felállott a karfa közepére és szónoklatot tartott.

A rendőrség rohamlépésben vonyult ki, de az elmebeteg semmiféle kérésre vagy fenyegetésre nem volt hajlandó a híd tetejéről lejönni. Végre a tűzoltók is megjelentek és tololétrával szedték le a szerencsétlen elmebetegét veszedelmes helyzetéből.

A kihallgatás során kiderült, hogy az elmebeteg Drasztler Józsefnek hívják, rokkant katona, aki még a háboruban ideg sokkot kapott.

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 24625

BERLIN ... 12356 PARIS 217250
NEW-YORK 51888 PRAGA 153750
LONDON ... 251350 B.PEST ... 7271
BÉCS ... 7310—

Nagyváradai árfolyamok

Magyar korona	337—	áru	335	pengő
Dollár	20950	"	209—	"
Cseh korona	624	"	622	"
Svájci frank	4065	"	4055	"
Osztrák shilling	2970	"	2960	"
Francia frank	890	"	885	"
Angol font	1024	"	1022	"
Lira	845	"	840	"

A külföldi vasúti jegyeket mindenkinek szigorúan a napi kurzuson árusítja a Nemzetközi Háló kocsitársaság nagyváradai fi (Hegedüs Hírlapiroda.)

Nyaktörő mutatóványok Izgalmas cselekmény

* Gyomorbél zavaroknál, felfúvódásnál, felhőfögésnél, étvágytalanságnál 1-2 pohár természetes „Ferenc József” keserűviz alaposan kitisztítja az emésztés útjait. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a betegek a **FERENC JÓZSEF** vizet nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

* A Gyermekbarát egyesület adóelőtanja. Szerdán, azaz november 4-én tartja a Gyermekbarát egyesület legközelebbi adóelőtanját a Royal buffet helyiségeiben, amelyen a háziasszonyi teendőket a következő úrhölgyek fogják ellátni: dr Zigre Miklósné, dr Czifra Kálmánné, Balogh Leóné, Meggyery Ferencné, dr Fische Imréné, dr Demetrovits Elekné, László Mártonné, Jósika Mici, dr Léva Bélané, dr Fényes Samuné, Sebők Bélané, Wertheimstein Viktorné, dr Pelle Jánosné, Herskovits Lajosné, Hanzlián Edéné, dr Konrád Bélané, dr Julier Vilmosné, Máróth Sándorné, dr Illés Istvánné, dr Váli Péterné. A teadélután kezdete 5 óra.

* Asszonyok kedvenc lapja
a DIE DAME megérkezett le-
szállított áron, 70 leíért megve-
heti a Hegedűs Hírlapirodában.

Legújabb formákra készítünk női filc
bársony **kalapokat** 48 óra
és bőr- **alatt**
NELLER és DEUTSCH kalapgyár
Bul. Reg. Ferdinand 20. Férfi kala-
pok alakítását és tisztítását vállaljuk
Olcsó árak! 968

* A községi községi választásokra való tekintettel mindenkinek fontos érdeke, hogy megismerje a választási eljárást és az új községi hatósági szervek működését. E tekintetben kellő felvilágosítást nyújt a magyar nyelven és népies stílusban megszerkesztett „Tudnivalók a községi választásokról” című füzetecske, amely felöleli az új közigazgatási törvény minden fontos intézkedését, mely a községekre vonatkozik. A füzet, melyet dr. Soós István városi I. aljegyző állított össze, kapható a Hírlapirodákban és szerzőnél.

Az egész város arról beszél, hogy

Kovács Testvérek

Románia legnagyobb és legolcsóbb
divatáruházában, Sas-passage alatt

bámulatos olcsón lehet vásárolni!

Kivonat
Kovács Testvérek
olcsó árjegyzékéből:

Kabát plüschök színekben mtr. — — — —	Lei 650—
Szines ruha bársony ocassio — — — —	" 160—
Nyersselymek minden árnyalatban — — —	" 190—
Csikos nyersselymek ingre — — — —	" 110—
Cristalín selyem reklám ár — — — —	" 310—
Francia eoín tiszta selyem — — — —	" 550—
Selyem marocainok — —	" 265—
Selyem crepe de chine —	" 550—
Mintás selyem marocainok — — — —	" 290—
Prima duchesse kabátbélésre — — — —	" 250—
Paplan selyem színekben — — — —	" 440—
140 cm. széles ruha kelme — — — —	" 160—
120 cm. széles tiszta gyapju szövetek — —	" 285—
140 cm. széles kabát velourok — — — —	" 400—
"Ping-Pong" gyapju-creppek — — — —	" 270—
140 cm. gyapju velourok reklám ár — — — —	" 500—
Dupla paplan hófehér vattával — — — —	" 950—

Kasha szövetek
Epingle szövetek
Frisse szövetek
minden színben

Kovács Testvérek
Románia legnagyobb és legolcsóbb divatáruháza
Sas-passage

„A fascizmus fegyelemre tanítja az olasz népet”

Mussolini ünnepi beszéde a Scalában

— Az Estilap eredeti távirata —

Rómából jelentik: A fascista uralom harmadik évfordulóján Milanóban hatalmas ünnepségek voltak, amelyeken maga Mussolini is résztvett. Egy díszgyűlésen, amely a Scala-színházban folyt le, Mussolini a következő kijelentéseket tette:

— A fascizmus fegyelemre tanítja az olasz népet és ezt politikai, gazdasági és erkölcsi okok teszik szükségessé. A fascista mozgalom központi eszméje: az állam, a fascista rezsim pedig a monarchia és a dinasztia sérthetetlenségének elvéből indul ki. Az elmúlt évszázad függetlenségünk évszázada volt, míg a jelen század hatalmunké legyen, minden irányban.

A sziguranca vizsgálata egy váradi laboratóriumban

A Cuza Voda (Szacsavay) utca 28. szám alatt a nagyváradi sziguranca ma nagyobb mennyiségben lefoglalt szeszes italok gyártásához szükséges eszközöket. A házban volt Vértés György laboratóriuma, amelyben likőrök, édesített borok és más mesterséges aromával előállított italok készültek. A

sziguranca egész sereg tüveget lepecsételt, aztán lefoglalt. Ezeket most az aradi vegyvizsgáló állomásnak juttatják el, megállapítandó, vane-bennünk egészségre ártalmas anyag. Az eljárás megindítására a Ladoran illatszer és likőrvállalat feljelentése adott impulzust.

Nem kardalosnő, hanem művésznő

A kardalosnő vőlegénye megverte a rendezőt címmel budapesti tudósítás nyomán megírtuk, hogy Váci Piroska budapesti színésznő vőlegénye, dr. Fülep Sándor egyetemi tanársegéd megverte Szabolcs Ernőt, a Vigaszínház rendezőjét, azért, mert a színésznőt — egy színpadi próbán megsértette. A tanársegéd nagyváradi rokonai most annak közlésére kérnek bennünket, hogy Váci Piroska nem kardalosnő, hanem zeneakadémiát végzett énekesnő.

* Bécsbe, Budapestre Párisba utazók figyelmébe ajánljuk, hogy vasuti jegyük megváltását a Hegedűs Hírlapirodában eszközöljék, napi árat fizetnek. Telefon 458.

Nagy sport ünnepély a váradi patronázs egyesület javára. Megmozdult a város egész társadalma, hogy a színlődőkön segítsen és nemes lélekkel áll mindenki sorompóba, hogy juttasson valamit a sorsüldözötteknek. Fildan Emil főügyész és dr. Zigre Miklós, a kerületi sport szövetség elnöke a patronázs egyesület javára nagy szabású sport programmal rendkívül érdekes sportünnepséget készített elő, ma vasárnap délelőtt és délutánra, mely sportünnepségen szövetségi sportegyesületek, katonai atléták, kerületi csapatok és focibálisták vesznek részt. Külön érdekessége a napnak, hogy most először fognak bemutatkozni városunkban a női fociból csapatok.

* Ma, mikor minden drágább lesz, a DIE DAME olcsóbb lett a Hegedűs Hírlapirodában.

Kivonat
Kovács Testvérek
olcsó árjegyzékéből:

1 dr. szalvita reklám ár Lei	10—
Prima frottir törülköző „	75—
Prima schiffon fehérneműre — — — —	44—
Flanel minden színben —	51—
Cretonok minden színben — — — —	32—
Cérna zefir ingre — — —	47—
100 cm. széles ruha-szövet — — — —	75—
Francia mosó krepp — — —	45—
Francia mosó delain — — —	45—
100 cm. széles marocain — — — —	99—
Cosmanosi barchet — — —	65—
Sima spongeok — — — —	65—
Sima liberti minden színben — — — —	75—
Duchesse liberti ruhára —	125—
Legszebb kabátbélések — —	125—
Prima cérna inlett — — —	59—
Prima tennisz flanel — —	33—
Butor cretonok — — — —	64—
Clottok kabátbélésre — —	92—
Mintás angol flanelek — —	78—
Agy garnitúrák prima minőség — — — —	1300—
Szines asztalterítők — — —	195—
Paplan clott minden színben — — — —	130—

A világpiac
összes selyem-
ujdonságainak
állandó
nagy raktára

Kovács Testvérek
Románia legnagyobb és legolcsóbb divatáruháza
Sas-passage

HIREK

ROSÉ

hangverseny árai:
(Heymann-szinkör)
Páholy (6 szemé-
lyes) 600 Lei, Zsö-
lye 150 Lei, Körszék
120 Lei, Támlásszék
80 lei. Emeleten az
árak 80, 60, 50, 30
lei. Váltható egész
nap a Hegedüs Hir-
lapirodában.

Mindszentelek
és Halottak napján

az emlékezés két napján ismét vi-
rágbabornak a váradi temetők.
Nagy sirkeszettek és kicsi fejűk
gyertyák fényével, virágok színé-
vel és illatával fogják hirdetni,
hogy emberek vagyunk, akik nem
vagyunk az első, de nem vagyunk
az utolsó sem az idők végtelen
rendjében. Emlékezzünk. Minden-
szentekek és Halottak napján
azokhoz visz vissza az emlékezet,
akikhez a vér, a szellem, vagy a
sors közössége köti örökre. Az em-
lékezést kegyeletnek is hívják, pe-
dig be jól esik így Mindszentekek-
kor és Halottak napján rácszmélni
arra, hogy voltak előttünk: roko-
nók, barátok, vagy ismeretlen na-
gyok, akik egyek voltak velünk,
mert sorsuk sorsunkat és sorsunk
sorsukat igazolja.

* Az izr. Nőegylet november
3-án, kedden délután 5 órakor
tartja második teadélutánját a
Royal büfében. A háziasszonyi
tisztséget a következő urnók vál-
lalták: dr. Bárdos Imréné, Beck
Arturné, Bleyer Ignác, dr. Far-
kas Adorjáné, dr. Fodor Péterné,
Gerő Arminé, Grosz Gézané,
Hajdu Hugóné, Herskovits Lajos-
né, Kepes Samuné, dr. Kiss Vil-
mosné, László Mártonné, Licht-
mann Miksáné, Moskovits Miksá-
né, Munk Mórné, Sebők Béláné,
Sonnenfeld Andorné, Vass Adolf-
né, özv. Weisz Gáborné, Weisz
Nándorné.

* November ötödikén egész
Nagyvárad részt fog venni a hadi-
árvának a Katolikus Könyv-
tartandó művészeti napján. Olyan
ünnepség lesz ez, amely nemzeti-
ségi különbség nélkül együvé fogja
toborozni a városi közösséget.
A rendezőség dr. Ille Andornéval
az élén páratlan ötletességgel
és buzgósággal dolgozik a hadiár-
vanap sikerének biztosításán.

* DOLLY NAGYVÁRAD LEG-
NAGYOBB ESEMÉNYE EGÉSZ
HÉTEN MÜSORON.

* Felöltöt, vásznat, szövetet,
harisnyát csak Flegmannál vá-
sároljon.

* Valódi rozs cipő kapható a
Steiner-sütődében.

**Zboray és
Dr. Andriská**

* Új zárórarendelet. A Kereske-
delmi Csarnok titkári hivatala
közli, hogy a munkügyi felügye-
lés az összes üzletekre, s így a
fűszerüzletekre vonatkozólag is
folyó évi november 1-től kezdődő-
leg a déli zárórát 1—3 óráig álla-
pította meg. A korábbi rendelet-
nek a vasárnapokra és az esti
záróra vonatkozó rendelkezései
továbbra is hatályban maradnak.
Felkéri a Kereskedelmi Csarnok
az összes kereskedőket, hogy a
záróra rendelkezéseket pontosan
tartásák be, nehogy a hatóság be-
avatkozását indokoltá tegyék.

* Kiknek kell jelentkezni a sze-
mélyazonossági igazolványért? A
képes személyazonossági igazolvá-
nyok kiállítása a legnagyobb rend-
ben halad tovább. Ma fejezték be
a Cosbuc (Szalárdi) utcán lakók
igazolványainak kiállítását és hét-
főn reggel a Vlahuta (Szent János)
utcán lakó polgárok személyazo-
nossági igazolványát kezdik kiál-
litani.

* A Film Riport 65-ös száma
november 1-én a vidéki lapok-
nál nem tapasztalható magas
nívójú tartalommal jelenik meg.
Pola Negri férjhez ment, ho-
gyan halt meg Charlie Chaplin,
Érdekes művész karrieriek,
Tallózás egy filmszínész-
naplójából stb. érdekes cikke-
ken kívül egy mozgószínház-
ban levélcsere, tragikus ér-
dekes gyilkosságról számol be.
Közlí a 4-ik képpályázat ered-
ményét, rejtvények megfejté-
sét, valamint a beküldött leve-
lek grafológiai elemzését. —
Ára 8 lei, kapható minden uj-
ságarúsnál.

* A Karger-vendéglő egész
télen nyitva van. Négy külön-
böző teremben a legkelleme-
sebben lehet mulatni. Legfino-
mabb ételek. Saját termései ki-
tűnő borok.

* DOLLY NAGYVÁRAD LEG-
NAGYOBB ESEMÉNYE EGÉSZ
HÉTEN MÜSORON.

* Kosmetikai orvosi intézet nyi-
lik Nagyváradon. Ismét bővül
egygyel azoknak az intézmények-
nek sorozata, amelyek Nagyvárad-
nak nagyvárosi jellegét adnak.
Még pedig ez alkalommal olyan
intézménnyel van szó, amely ko-
moly szükségletet fog kielégíteni.
Ugyanis, mint értesülünk dr. Jere-
miás Aranka orvosnő, aki most
tért haza külföldi tanulmányutjá-
ról, a legközelebbi napok egyikén
megnyitja kosmetikai rendelőjét,
amely a modern tudomány min-
den eszközével van felszerelve. Dr.
Jeremiás Aranka kosmetikai ren-
delője a barátok temploma mellett
levő új plebániapalotában van. Rö-
videsen beható módon ismertetni
fogjuk dr. Jeremiás Aranka koz-
metikai módszerét.

* Hackmayer uriszbó üz-
letében az eredeti angol őszi
szövet-különlegességek meg-
érkeztek. Avram Jancu-u. 2.

Orlasi vásárlók
divatmellényekben
CHIC-áruházban.

Nagyvárad legrégebb szűcsés szörme
nagyáruházában Bulewardul Regele
Ferdinand (Rákóczi-ut) 8. szám alatt

* Valódi rozs cipő kapható a
Steiner-sütődében.

* DOLLY NAGYVÁRAD LEG-
NAGYOBB ESEMÉNYE EGÉSZ
HÉTEN MÜSORON.

MOZI

— Sámson a vaskezü c. ha-
talmos kalandor filmmel ma,
szombaton indul az Apolló
mozgó. Ezt a 4 részes, 30 fel-
vonásos filmet, amely Luciano
Albertininek legnagyobb, leg-
jobb filmje, az Apolló-mozgó 2
részben pergeti le. Luciano Al-
bertininek itt bő alkalma nyílik
színészi képességéről, a leg-
ügyesebb artistát is megsze-
gyenítő vakmerő mutatványai-
ról tanulságot tenni, s ez a leg-
élvezetesebb módon sikerül is
neki, amennyiben a gyorsan
pörgő cselekmény, az egymást
követő vakmerő kaland egy-
pillanatra sem hagyja az érde-
klődést, a túlfeszített idegeket
pihenni. A film első része hét-
főig bezárólag megy.

— A Dorian-filmszínházban
ma, szombaton a „Tizparan-
csolat” című monumentális film
első része látható. Akik eddig
látták a filmet, valósággal
frappálóan távoztak, mert ez
a film úgy bibliai, mint modern
részében nagystílusú és érdekfe-
szítő. Theodore Roberts, Nita
Naldi, Rod la Rocque, Leatrice
Joy, Richard Dix és Agnes
Ayres játszik a hatalmas film
főszerepeit. Az előadások 3. 5.
7 és 9 órakor kezdődnek. A
szabadjegyek és kedvezm-
nyes jegyek a mai napon nem
érvényesek. Rendes helyárak.

— A legvakmerőbb filmszín-
ész, az olasz Ausonia játsza a
főszerepet az „Amazonok csa-
pata” című 6 felvonásos kaland-
or-filmben, amely ma szom-
baton látható először a Pas-
sage mozgószínházban. Hatal-
mas cirkuszi előadás, football
mérkőzés, óriási tűzvész, ha-
sonlíthatatlan erőmutatványok
láthatók ebben a filmben. —
Ezen kívül színpadra kerül egy ka-
cagtató 2 felvonásos Fatty vig-
játék, valamint egy 2 felvoná-
sos Chaplin burleszk. Össze-
sen tehát 10 felvonás látható.
Az előadások fél 4, fél 6, fél 8
és egyenlő 10 órakor kez-
dődnek. Olcsó helyárak.

— Vasárnap délelőtt 11 óra-
kor olcsó helyárak mellett vig-
játék-matinét rendez a Dorian-
filmszínház. Színpadra kerül egy 2
felvonásos Fatty vigjáték és
két 2 felvonásos Chaplin bur-
leszk. Ezenkívül Antalffy Mar-
git táncosnő legjobb tanít-
ványai négy-négy páros és
szóló számban fogják a közön-
séget szórakoztatni. Helyárak:
legdrágább hely 15 lei, legol-
csóbb hely 10 lei.

* Gyönyörű illusztrációk, ren-
geteg divatlap melléklettel je-
lent meg a DIE DAME 3.-as
száma, 70 leírt megvehető a
Hegedüs Hirlapirodában.

Argeman, tapestra, velvet
szőnyegek, abgapest és tütő
valamint spárta szőnyegekben
a legnagyobb raktár

Leitner Márton rt.-nál

Kotta-
slágerek

olcsó áron

a Hegedüs
Hirlapirodában

Figyelje
az olcsó árakat!

	Lei
Kalóka légy a babám magyar szöveggel —	24.—
Tudod-e milyen kár magyar szöveggel —	24.—
Ha játszom a harmo- nikán magyar szöveggel —	24.—
Csintaratta Rádió ma- gyar szöveggel —	24.—
Einmal nur gekusst u.	15.—
Im Rausch einer Nacht u.	15.—
Ach Maxe, was kost bei Dir die Taxa u.	15.—
Ay, ay, ay...! u.	20.—
La Florida. A legújabb tánc! —	20.—
Deukst Du noch? —	15.—
Kisasszony, kisasszony magyar szöveggel —	24.—
Ne keress ibolyát a nyár hevében —	24.—
Bálalajka dal az Orlo- ból —	15.—
Für Dich mein Schatz Orlóból —	15.—
Verschaffen Sie mir eine Wohnung —	15.—
Wenn ich eine Ahnung hätt! —	15.—

Mokete, petuche, caracule, hencsertakarók és
ágygaraturák óriási választékban
Leitner Márton rt.-nál

Személyazonossági
fényképek

mindenképp olcsóbbak
Mimosánál,

Str. Saguna (Kapucinus)-utca 4. 1873

Házhelyek
eladók

Strada Fúzes-utca és Fácán-
soron. Rendkívül olcsó árak
és kedvező fizetési feltételek

2131

Értekezhetni Topsálnál Str.
Lázár Gy. 20. (v. Uri-utca) 56.

Szörmeárak nagyválasztékban
Hosszu sil bunda 11.000 leitől

Mért nincs a váradi iskoláknak tüzfaja?

Különös akadály a szállítás útjában

Jönnek a szerkesztőségbe szülők: uram mi lesz a gyerekeinkkel a télen: nem mehetnek iskolába. Ujabb szerencsétlen rendeltetést gondoltunk, de most nem arról van szó. A város iskoláiban nincs tüzfaj, egyszer már hazaküldték a gyerekeket, mert hideg volt a tantermekben és nem volt mivel fűteni, hogyne kínozná a gond a szülőket, amikor még mai napig se hordták be az iskolák tüzelőjét. Hiszen itt van a hideg november, egy napról a másikra lezakhadhat dermesztő fagyával a tél. Ki viseli a rendkívül súlyos felelősséget, ha az iskolából hazaküldik a gyerekeket?

De hát mi van a tüzfajával? Hol a város szállítója? Mért nem szállít az iskoláknak? A város szállítója, tudjuk Grünstein Béla, előkelő iatormelő. Eppen most volt egy incidense és maga a tanács szolgálatotot fenyves cégtételt szerződéses szállítójának, aki kötelességet teljesít. Ez nem is lehetett kétséges azok szemében, akik Grünsteinnek szolid, kuláns üzleti álláspontját ismerik. De akkor mi az oka, hogy az iskolák fáját nem szállította? Kérdeztük a tanítókat, talán túloznak a szülők, talán a fa utban van: a tanítók lesújtottan konstatálták, hogy az iskolákban minden percben megszünhethet a tanítás a fa hiánya miatt. Tehát keresnünk kell a baj eredetét, mert ez a kérdés nagyon komoly és aki hibás, felelősséggel tartozik, bár elsősorban ránk nézve az a fontos, hogy az iskolák zavartalanul működhessenek.

Felkerestük Grünstein Bét, a város fa-szállítóját, hogy megtudjuk, mégis, nem történt-e valami komoly defektus, ami a szállítás akadályozza. Grünstein Béla nyilatkozott nekünk és nyilatkozata valóban meglepő: csupa keserűség, érthető indignáció a hihetetlen vekszaturák miatt, gyanúsítások miatt, amikre a hozzáfelelhetetlenül korrekt kereskedő aligha adott okot.

— Igen — mondja Grünstein Béla — megtörtént, hogy a város iskoláit nem fűthetik az idén s áttermem egész súlyával a csapást, amit ez kultúr szempontból jelenthet. En azonban oka egyáltalán nem vagyok, én kötelességemet a várossal szemben szinte a szerződéses feltételeken túl teljesítettem — amíg ebben meg nem akadályoztak. Tizenhárom éve szállítok, ellenem soha kifogások nem merültek fel, de ami most történt, szinte megfoghatatlan, célzatos támadás, amit nem vagyok hajlandó tűnni. Köztudomásu, hogy nekem októberig kellett bonyolítanom, részemről természetesen nem is volt semmi akadály, Tatú tanácsos ur azonban vár egy hosszú nyáron át mostanig és csak október 13-án adott dispoziációt a szállításra, 20-án pedig már felelősségre is vont. Hiszen nincs az egész városban annyi iga, amivel egy óriási mennyiséget a legkülönbözőbb irányokba helyreszállítsunk. Mindegy, én igyekeztem minden erőmből és a legjobb indulattal lehetővé tenni a szállítás lebonyolítását és a tanács tudva levően kezemre akart jární, amikor nemcsak elégtételt szolgáltatott, hanem bizottságot is küldött ki a szállításához.

— Ezt a bizottságot — folytatja Grünstein Béla — Tatú tanácsos

ur egyáltalán nem veszi tudomásul és nem veszi igénybe. A bizottság helyett maga jelenik meg a szállítás helyén mérnök kísérelével. En ezt a megoldást is szívesen fogadnám, azonban a tanácsos ur fellépése nem a tárgyalgosság szellemében történik. A tanácsos ur a legképtelenebb sikanitrozással, vekszalással igyekszik megakadályozni kötelességem teljesítésében. A gyakorlatban elképzelhetetlen szekaturákat talál ki, olyan naiv kifogásokat támaszt, amik elképpezzük a komoly kereskedőt. En azt a fát termelem ki, amit a város nekem átadott, tehát nem eladó vagyok. Ezzel szemben Tatú tanácsos ur, akinek

büzugalmát én különben nagybecsülöm, minden átadásnál azt iparkodik megállapítani, hogy milyen vastag a fa és milyen minőségű. Probaképpen egy-egy átadásnál 40—50 méterrel több fát szállítottunk, ezt nem is akarta észrevenni, inkább lappaliakkal jött megint s minden ok nélkül gyanúsít, rágalmoz, sőt már fenyegetőzik is. Ez méltatlanság a város becsületes szállítójával s a város korrekt polgárával szemben, akinek nincs titkolni valója. En soha bizalmatlanságra okot nem adtam.

— Lehetetlen lebonyolítanom, s nem rajtam mulik, ha az intézményeknek nem lesz fájuk. Egész nyáron álltunk, mért nem rendel-

keztek velünk? Am én mindenek ellenére, kereskedői elveimhez képest, meg akarom tartani a szerződést és a tanácsos ur ebben megakadályoz. Súlyos következményei lesznek a fellépésnek, mért nem lesz fa és annak a város vallja kárát. Ezidőszerint nincs is olyan hivatalos tényező, ahivel érintkezhetném. Egyébként a városhoz beadványban fordulok, rávilágítok az egész sajnálatos kérdésre. Ahe-lyett, hogy az illetékes faktor támogatna engem abban, hogy a városra nézve igen előnyös üzletet lebonyolítsam, lehetfelelné teszi, megbénítja minden mozdulatomat. Lesújtó dolog ez.

Nem lehet kétséges egy pillanattig sem, hogy a városi tanács, élén a polgármesterrel, legelőször napirendre tűzi ezt a kérdést, amelynek megoldása véleményünk szerint nem tűrhet halasztást.

Fluerás János nagyváradi tárgyalásai

Megállapodás előtt a munkásság és a Magyar Párt

A szervezett munkásság és a községi választások — Egységes munkásfront készült

A szervezett munkásságnak a községi választásokon való részvétele egyre aktuálisabbá válik. Mint ismeretes, a románai munkásság két irakcióra szakított mozgalomban küzd jogaiért. Az egyik irakció a románai szocialista pártok föderációja, amelyben a szociáldemokrata alapon álló munkásság van szervezve és szakszervezetei az amsterdami internacionaléhoz tartoznak, a másik pedig az ugynevezett egységes munkásfront, amely kizárólag szakszervezeti alapon működik és nem tartozik az amsterdami internacionale kötelekébe. Az előbbi körülbelül 32000 tagot számlál, az utóbbinak — a genfi munkaügyi hivatal kimutatása szerint 12000 tagja van.

A szocialista pártok föderációja az elmúlt napokban Bukarestben ülést tartott, amelyen a községi választásokon való részvétel kérdésével foglalkozott és elhatározta, hogy

a községi választásokon a párt hajlandó kolaborálni az ország bármely demokratikus pártjával. Ez a kolaborálás csakis a választások tartamára vonatkozik és a választások befejezése után a pártok programjuk függetlenségére nézve teljesen szabad kezet nyerne.

A határozat nyilvánosságra hozatala után hírek terjedtek el, hogy a munkáspárt tárgyalásokat kezdett a Magyar Párttal és a nemzeti párttal. Ezt a hírt azonban eddig minden oldalról cáfolták. Péteken Nagyváradon járt a munkásföderáció vezetője, Fluerás János, aki a községi választások ügyében Temesváron és Aradon folytatott tárgyalásokat. — Munkatársunk felkereste a munkásvezért és felvilágosítást kért tőle a pártnak a községi választások kérdésében

folytatott pártközi tárgyalások állása felől.

— Az ismeretes bukaresti határozat értelmében — mondotta Fluerás — pártunk megbízásából Hoffer, dr. Lucian tárgyalunk a Magyar Párt ügyvezető alelnökével dr. Várady Auréllal. Kolozsvárról való elutazásom előtt a tárgyalások jó irányban haladtak és az együttműködés biztosítottak látszik. Tárgyalásokat folytatunk a nemzeti párt kolozsmegyei tagozatának elnökével Tamásival is, azonban, minthogy országos érvényű megállapodások létrehozásáról van szó, bevárjuk a párt országos elnökének, Maniu Gyulának Kolozsvárra érkezését.

— Pártunkat a megállapodás létrehozásánál csak az a szempont vezeti, hogy a liberálisok ellen minél erősebb frontot alkossunk.

Munkatársunk felemlítette Fluerás előtt, hogy lapközlemények szerint a nagyváradi szervezett munkásság a nemzeti párt itteni tagozatával kötött megállapodást a községi választásokra.

— Nem bízom ebben a megállapodásban — mondotta Fluerás — mert a nemzeti párt utasításai értelmében a tagozatok ilyen megállapodásokat nem köthetnek. Másrészt pedig a nagyváradi építőmunkások, nyomdászok, a vas-munkások egyrésze és a könyvkötők a mi pártunkhoz tartoznak és így azokra nézve a megállapodás úgy sem bírna érvénnyel.

Különös csempészesi pör a nagyváradi Tábla előtt

Megvadultak a lovak és átvitték a szekert a határon

Nagybocskó határszéli község, miből következőleg ott sok a csempészes. Miből viszont érthető, ha a hatóságok előtt — ebből a szempontból — mindenki gyanús, aki el. Ez a körülmény magyarázza meg ezt a valóban különös csempészesi pört és amelyben tegnap ítélezett a nagyváradi Tábla. Az eset a múlt év folyamán a következőképp történt:

Feid Adolf nagybocskói kereskedő Máramaroszigetre

Felvetettük Fluerás előtt még azt a kérdést, nem lehetne pártja és a nagyváradi szervezett munkásságnak nem hozzájuk tartozó csoportja közt az együttműködés lehetőségét megvalósítani. Munkatársunk hangoztatta, hogy értesülése szerint ebben az irányban illetékes helyről kezdeményezés történt.

— Nagyváradi tartózkodásom ideje alatt — mondotta Fluerás — öt munkásvezető akadémiai kezeimhez juttattak egy memorandumot, amely pártomnak van adresseszálya és amelyben tíz pontból álló program alapján arra szólítanak fel bennünket, hogy próbáljuk megteremteni a választások idejére az egységes frontot Nagyváradon.

— Ez az ajánlat nem nyelhetű, mert azt már előzőleg az ugynevezett egység pártja Bukarestben, Ploestiben és Temesváron is megtették, de az erre vonatkozó tárgyalások minden esetben meghiusultak. A nagyváradi ajánlat csak megismétlése az előbbieknak. En kötelességem szerint pártom vezetősége elé terjeszttem a memorandumot és az foglalkozni további sorsa felől.

Fluerás János ma visszautazott Kolozsvárra, ahol a közeli órákban döntik el, hogy a szervezett munkásság milyen irányban foglal állást a községi választások ügyében.

akart utazni, bevásárlás végett. Sietségében azonban ott-hon felejtette a pénzt, mire édesanyja átadta a 23.700 cseh-koronát Farkas Michem kocsisnak azzal, hogy szekéren továbbítsa azt Feidnek. Hogy, hogy nem, a kocsis ép a nagybocskói Tisza-hidnál érte utól a kereskedőt. S hogy a véletlen még furcsább legyen, jött egy autó, amitől Farkas lovai megbokrosodtak. A megvadult lovak bizonyára nem tud-

ták, hogy merre van a határ. Mindamellett megtörtént az a különös dolog, hogy a tüzes két paripa éppen a Csehszlovákiának vezető hídak futott. Feidt (legalább is így adta elő az esetet a tárgyaláson). rémulten látta, hogy a lovakkal együtt a pénze is ... száguld Csehszlovákia felé.

— Állítsák meg, — kiáltotta. — A pénzemet viszik!

Mire a vámosok és a határőrök meg is állították a lovakat — a szekérrel együtt. De ugyanakkor jegyzőkönyvet is vettek arról, hogy a Feidt Adolf és Farkas Michan nagybocksói lakosok 27.300 csehkoronát akartak átcsempészni a határon.

Ez történt. A kihallgatott tanuk egytől-egyig azt igazolták, hogy a két vádlottnak esze ágában sem volt a csempészség, s hogy legfeljebb a lovak forgathattak ilyesmít megbokrosodott fejükben. A máramarosszigeti törvényszék annak idején fel is mentette mindkettőt a csempészség vádjáról, mig tegnap a nagyvárad Táblya — dr Simonca György és dr Kovács Árpád ügyvédek védőbeszéde után — szintén felmentő ítéletet hozott. Mivel hogy a lovak nem voltak megbüntethetők.

Leszállított árak!

Befőttes-, uborkás üvegeket
mivel a szezon mulik, minden
árban kiárusítjuk!

Tábla-ablak üvegeket

asztalosoknak, építéseknek
nagyon olcsón, kartelenkivüli
árakban szállítunk

Kereskedőknek lámpát,
lámpást, csöveket
kivételes árakban

Eladás nagyban, kicsinyben

Fraji **KOMLÓS** Testvérek

Oradea-Mare-Nagyvárad
Jorga Miklós (Zöldfa)-u. 13.
Üveg, porcellán, kőedény
gyári raktár

Telefon 3-72.

Harisnyák, keztyűk, fehérneműk szolid
olcsó árban BLEIER divatházában Saspassage

MEGNYILT
ujjonnan a

8981

Leikovits Herman
Rekord kalapgyár

cipő, kalap, fehérnemű-üzlete

Str. Nic. Iorga (v. Zöldfa-utca)
Komlós-ház

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

Képkerekezés

Ajándéktárgyak

Veisz és László

Sas-passage

Porcellánáru

Üvegáru

SPORT

A nagyvárad sportélet friss szenzációja

Sonnenfeld Andor lemondott a Törekvésben viselt tisztségéről

Ugyátszik, Nagyvárad sportjának minden hétre akad egy kis szenzációja. A NAC ellen felmerült profilvadászt rohamosan követte a vasárnapi sajnálatos vereség és tegnap a várad sport legirisebb eseménye pattant ki. Beavatottak ugyan már hetekkel előbb számítottak rá és nem érte őket egészen váratlanul, hogy Sonnenfeld Andor, a Törekvés uszószaosztályának elnöke, a nagyvárad atlétikai élet egyik uttörője bejelentette a klubban viselt összes tisztségéről való lemondását.

Az Estilap sportrovatvezetője elhatározásának közvetlen okairól megkérdezte a kitünő sportembert. Sonnenfeld Andor kérdésünkre a következőket mondotta:

— Már régebben foglalkoztam a lemondással, elhatározásom tehát nem új és épen ezért megmásíthatatlan. Nem áll módomban lemondásom közvetlen okáról nyilatkozni, csupán annyit jegyzek meg, hogy klub és egyéni érdekektől teljesen függetlenül tovább fogok dolgozni Nagyvárad egyetemes sportjának fejlődéséért.

Női hócipő
500 leltől kapható
REICHARD
cipőüzletében

Színház

HETI MŰSOR:

Szombat délután: Magnetic drama (Titanic hajó katasztrófája) olcsó helyárrakkal. Sorozat szám 30.

Szombat este: Dolly operett bemutatás, bérletszünet. Sorozat szám 31.

Vasárnap délután: Májusi muzsika operett ujdonság, mérsékelt helyárrakkal. Sorozat szám 32.

Vasárnap este: Dolly operett ujdonság másodszor. Sorozat szám 33.

Hétfő: Dolly operett ujdonság, 3-adszor. Sorozat sz. 34. A bérlet.

Kedd: Dolly operett ujdonság harmadszor, B bérlet. Sorozat szám 35.

Szerda este: Dolly operett ujdonság ötödször. Bérleten kívül. Sorozat szám 36.

Csütörtök este: Dolly operett ujdonság hatodszor. Bérleten kívül. Sorozat szám 37.

Péntek este: Dolly operett ujdonság hetedszer. Bérleten kívül. Sorozat szám 38.

Szombat délután: Piros ruhás hölgy operett ujdonság, olcsó helyárrakkal. Sorozat szám 39.

Szombat este: Román előadás. Vasárnap délután: Postás fiu és a huga operett, mérsékelt helyárrakkal. Sorozat szám 40.

Vasárnap este: Dolly operett ujdonság nyolcadszor. Sorozat szám 41.

Hétfő este: Dolly operett ujdonság kilencedszer. Sorozat szám 42.

Kedd este: Dolly operett ujdonság tizedszer. Sorozat szám 43.

Szerda délután: Dolly operett ujdonság tizenegyszer. Mérsékelt helyárrakkal. Sorozat szám 44.

Szerda este: Román előadás.

— A hét összes előadásaira a jegyeket más vasárnap reggeltől kezdé árúsítani a színházi pénztár.

— Vasárnap délután Májusi muzsika. Farkas Imre hangulatos és finom operettje a Májusi muzsika, melynek alig két hete volt a bemutatás előadása, vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal mellett kerül színre a főszerepekben T. Jorgány Jankával, L. Hollós Jucival, Bellák Arankával, Tompával, Ágerrel, Sóssal, Hetényivel és tollal.

— Lázás izgalommal a végsőkig felcsigázott kíváncsisággal várja egy a színházba járó közönség, valamint a színtársulat a Dolly premierjét. Mindenki nagyon sokat remél ettől a szenzációs operett ujdonságtól, mely a szellemes és egységes szövegeknek és a csodálatosan szép muzsikának egyesüléséből született. A Dollyt a pazar kiállítás, szédületes táncok, káprázatos toalettek és a tökéletes színészi munka lehetőségeit nyújtja, szóval alkalmas mindarra, amire egy áldozatkész színház és egy nagyszerű művész-gárda képes lehet. A Dolly főszerepeit Bellák Aranka, H. Körösi Juci, Tompa, Páger, Sós, Darvas játsszák. Ez magában annyit jelent, hogy az előadás minden tekintetben kifogástalan lesz. Különös érdekessége azonban még a bemutatónak, hogy a társulat egy fiatal, egy nagyon tehetséges tagja Simon Évi szubrett ebben a szerepében fog tulajdonképpen bemutatkozni és ritka talentumáról bizonyosságot tenni. Fel kell még említeni, hogy a II-ki felvonásra egészen új diszletek készültek, a hat görli fardóruhája meglepetést fog kelteni és hogy a táncok Páger Antal páratlan művészetét dicsérik. Az operett ujdonság a közönség régen nem tapasztalt érdeklődésére a

jövő héten egész héten műsorban lesz, hétfőn A bérletben, kedden B bérletben megy. Mindenki okosan teszi, ha előre gondoskodik a Dolly jegyeiről, mert az elővételből ítélve minden előadás zsúfolásig fog lefolyni.

— Piros ruhás hölgy délután. A jövő hét szombatján Gilbert nagy sikerű új operettje a Piros ruhás hölgy kerül színre olcsó helyárrakkal mellett P. Gaizler Lolával a címszerepben. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal mellett a Postás fiu és a huga kacagtató énekes bohózat kerül színre mérsékelt helyárrakkal mellett.

Tessék meggyőződni, hogy **SZÖVEI** és bélésszerű különlegességeink legolcsóbbak! 2114
HAVAS és GRÜNFIELD
posztóáruháza Avram (Kossuth)-u. 8

Női kabátok

legújabb kivitelben
legolcsóbb árban

Model áruházban

Vlahuța (Szt. János)-utca 6.
Kaphatók 1596

Papini: Krisztus története 360 le

Ruha beszerzés

előtt tekintse meg dus **SZÖVEI** raklárunkat Feltőzőn olcsó árak. Előnyös üzleti feltételek.

DARABONT

és **SZIKSZAY** Ferdinand király-ut
uri szabók új plébánia palota

Friedmann és Hoffmann

speciális

nyakvendő

üzlet megnyitja!

Rimanóczy-utca 1, Royal-épület

80 leier

alakítsa át

női filckalapját a

KLEIN SIMON

cégnél Ferdinand király (Rákóczi)-ut 5, Park-szálloda épület

a legdivatosabb bécsi és párisi formákra 24 óra alatt 1896

Izletes házikonyha

Berkovitsné

ארבעה כשר

vendéglője

N. Iorga (Zöldfa)-u. 19

Mérsékelt árak

Váltsa meg a jegyét
a Hegedüs Hirlapirodában
Nov. 13.

ROSE

hangversenyre
ha jó helyet akar megelőz
Nov. 13.

Nagyvárad székhellyel kerületi szövetség alakult a kereskedő- és iparosérdekek védelmére

A falu és a város harca természetes jelensége a modern gazdasági életnek és természetesen, ha nem is mindig egészséges tünet az is, hogy a falu és a város népének gazdasági jellegű ellentétei politikai áramlatok látható harca érzékelteti az államban. A háború utáni idők extrém politikai és gazdasági viszonyai hozzák magukkal azt, hogy egyes államokban a politikai irányítás hol teljesen a városi lakosság, hol meg egészen a falu népe akaratára és érdekeire reprezentánsainak kezében van és az ellentétes érdekek kiegyensúlyozásának hiányában az illető ország gazdasági és politikai helyzetét még a relatív stabilitásig sem lehet eljuttatni.

Románia par excellence agrárállam és így természetesen, hogy politikáját, a maga egész komplexumában az agrárérdekek előmozdítása jellemzi. Ennek adódik ebből, hogy a városi lakosság, első sorban tehát az iparosok és kereskedők érdekei háttérbe szorítnak. Elég, ha kissé beletekintünk az adózási statisztikába és meglátjuk, mily aránytalanul többe adózik a város, mint a falu. És hogy ez így van, annak nemcsak az agrárpolitika az oka, hanem az a közönyösség is, amelyet a városi kereskedő és iparos rétegek saját anyagi érdekeikkel szemben tanúsítanak. Egy öntudatos és a saját érdekei iránt intenzíven érdeklődő polgári osztály, ha politikailag nem is irigya mindenben valamely kormányzat lenyűgözését, mégis szervezetteliségével öntudatával a gazdasági élet egyensúlyát helyre tudja biliteni.

Ebből a megfontolásból fakad az az akció, amelyet hónapok óta a legnagyobb körültekintéssel készít elő a nagyvárad kerületi Kereskedelmi Csarnok és amely a legközelebbi időben realizálódni is fog. Arról van szó, hogy

hatalmas szövetségbe tömörítsék a nagyvárad kerületi és iparkamara területén levő magánjellelű kereskedői és iparostestületeket és e szövetség, amelynek központja természetesen Nagyváradon volna, — a keretbe tartozó tagok kiterjedt számához mérten minden irányban a kereskedelem és ipar meglehetősen elhanyagolt érdekeit.

Számításba jönnének itt el-

sősorban a nagykarolyi, szatmári, máramaroszi, nagy-szalontai, belényesi, margittai stb. érdeklépviseletek — természetesen bármiféle nemzeti, vagy felekezeti különbségre való tekintet nélkül. Az akció kezdeményezői már most hangsúlyozzák, hogy

a tömörülés nem jelenti

azt, hogy bármelyik tag-egyesület elveszti autonómiáját;

ellenkezőleg mindegyik sokkal nagyobb jelentőséghez jut és kiemelkedik az eddigi szűk tevékenységi körből.

A tényleges szervezés munkálatai még november hó folyamán megkezdődnek.

A régi Várad romantikus esztendei EMBEREK ÉS TÖRTÉNETEK

Írta: MARTON MANÓ

Nyárai a színészeknek már elmult típusához tartozott. Könnyelmű — a végtelenségig, egy boldog király, de dolyfős nagyr, aki sokszor észre se vette a körülötte élő törpéket. Az istentől elragaszkodott, aranyos bohémnek voltak napjai, amikor csak egyetlen embert ismert, azt is a tükörfől.

— Nyárai — mondta utánzó hatatlan bájos göggel — tudjátok ti, mit jelent ez a név? Halhattok bizony rákásra és jelentkezhettek Szent Péternél, hiába mondtátok, hogy színészek vagytok. Kibillent benneteket. Színész csak egy van: Nyárai, né Gyárdi, azt is elfogadom.

Mindig széles peremű elindert viselt és mindig kapott és zsírfoltos hosszúszerű gérokkoi, de a ragyogó selyem mellényei híresek voltak. Minden nap másszínű, más fazonú a mellény. Már augusztusban sált tekert a nyaka körül.

— A hangomért aggódok — mondotta — nem vagyok gyerek, hogy egy ilyen hangcsodát kockáztassak.

Hogy, hogynem, Tóni egyszer a fejébe vette, hogy

a zsidók nem szeretik.

Hogyan nem szeretik őtet, aki származására nézvést maga sem árja, bár tudta jól, hogy a művészetnek semmiféle vonatkozása nincs a vallással. Tudta azonban azt is, hogy a színházat és a színészt a zsidó eredendően rajongva szereti és támogatja. Egy este kevesen voltak a színházban. A kollégái ismerték már Tóni bogarát. Bérczi Gyula, a felejthetetlen parasztkomikus megfogta előadás után:

— Nézd öcsém, ki kell böktened a hitorszosaimat, mert ha szíllapón a néved, nem jönnek előadásra.

Tóni felhőrdült. Még éjszaka szövetségelt Simándi a rézszegek sugóval. Öt pengő forint sok pénz, ennyit szánt

Nyárai a nagy tetre. Másnap délután — a titkos megállapodás szerint — Nyárai Tóni a sugóval megjelent a Csarnok kávéházban. Pikoló fekete mellent beszélgettek, köröskörül az öreg stangasztok nagy tisztelettel sündörögtek körülöttük: nézd csak Nyárai, a híres Nyárai! ... Mind többen és többen telepedtek közelükbe a fehér márványasztalok mellé. És Tóni mind hangosabban beszélgetett a szövetséges cimboráival. Pontosan a megállapodás szerint, Commedia dell'arte-i alapon.

— Mit? Ugrott fel hirtelen Nyárai — és azt hiszi, hogy az színen?

— Nemesak hiszem, állítom is — vartogta rekedt hangján a sugó.

— Micsoda? Állítja is? Maga meri állítani? Te mered állítani? Szegény az, hogy én zsidó vagyok?

A szomszéd asztalok népe izgatottan kezdett érdeklődni. A sugó-legyintett:

— Fogd be a szádat! Zsidóval nem is szeretek szóba állni!

Öt forint! Ezért kellett előre kifizetni az öt forintot. Ezért a pofonért, amit Tóni felgerjélt mődühében kent le Simándinak.

— Mit? Te pimasz gazember! Nesze bitang!

A pofon elesztant és — a szerep szerint — tuszkolta ki Nyárai a komát, s közben méltatlankodva fordult a vendékekhez:

— Na kérem, igenis zsidó vagyok. És aztán?

Blaha Lujza haldoklik A művész nő állapota a legnagyobb mértékben súlyos

Budapestről táviratozzák: Blaha Lujza, Magyarország színművészeinek legnagyobb büszkesége utolsó óráit éli. A művész nő már napokkal ezelőtt súlyosan megbetegedett és állapota egyre rosszabbodik. A legutóbbi jelentések sze-

Persze. Rendben is lett volna. De a Csarnok törzsvendégei humor dolgában szintén nem ismerik a tréfát. A derék öregek közrefogták a sugót és — műsoron kívül — szétosztották neki egy-két mejjest, aztán kipenderítették. Hogyne, majd ők engednek Nyárai bántani? A sugó még öt forintot követelt, de ezt már Kovács Gyula fizette a tréfa árán. Nem E. Kovács Gyula, hanem a legvigabb fogorvos, a színészek pajtása. Az is igaz, hogy Velencén Nyárai olyan népszerű lett, hogy könnyen megválasztották volna követnek.

(Folytatom.)

NYELVTAN

A tanító ur megkérdezi az iskolában:

— Ki tud egy cselekvő mondatot?

Bandi feláll:

— Az apa megáldja hat gyermekét.

— Jól van. Most pedig hadd halljak egy szenvedő mondatot. Na Mórival!

— Az apa meg van áldva hat gyermekkel.

Becsületsértés-e a „bolsevik” szó Érdekes per a nagyvárad törvényszék előtt

A múlt év folyamán történt, hogy Friedman Emil belényesi kereskedő — az ottani városházán — összeszólalkozott Lukács István asztalosmesterrel. Az összetűzés hevében pedig Friedman a következő szavakkal illette Lukácsot:

— Maga hallgasson, maga bolsevik!

A „bolsevik” kifejezést az asztalos magára nézve sértőnek találta és ezért becsületsértésért följelentette a kereskedőt. A pert nemrég tárgyalta a belényesi járásbíró és annak során fölmentette Friedmant a vád alól azzal az indoklással, hogy a „bolsevik” szó nem becsületsértő kifejezés.

Lukács fellebbezése folytán az érdekes ügy ma a nagyvárad törvényszék elé került, a mely azonban érdemben nem foglalkozott vele, mert a vádlott a tárgyaláson nem jelent meg.

Előtt **BUTORT** vásárolna. **DANIBERG és WALDNER** butornagyáruházát tekintse meg Wallerstein Ferenc Utódai Str. Nic. Iorga (Zöldfa-utca) 19. sz.

Ruhákat legol-
csóbban fest, tisztít
gallérokat és kiegészítőket legszebben
mos és vasal 1849

SZABÓ LASZLÓ

Str. Take Ionescu (Körös-utca) 1.
Fiók: Bazárépület, Bul. Reg. Ferdinand

**A legjobb magyar
RÁDIÓKÖNYV**
2-ik kiadása

247 ábrával

Kezdő, haladó és képzett
radió-amateurok egyaránt
megtalálják benne mindazt,
amire a rádióval kapcsolat-
ban szükségük van

Tartalmazza: az első kiadás be-
vezető ismereteit, valamint 11 tel-
jesen kidolgozott példát, az alap-
vető és legújabb (rezgőaudion,
reflex, neutrocin, super-regeneráló
super-heterodin stb.) kapcsolások-
kat és azt, ahol a világítási háló-
zat szolgáltatja az antennát és az
áramforrást; a hangolás sorrend-
jének pontos leírását, az ultra-cső
ismertetését, különféle, a fennt-
jelzett és kristálydetektoros apa-
rátusok. Sajátkezű készítésének
részletes leírását, kész radiók mű-
ködési hibáinak megkeresését stb

Ara 264 lei

Kapható és vidékre megren-
delhető a Hegedüs Hírlap-
irodában

**Nagymennyiségű
ablak- és tükrüveg
érkezett,**

2122

melynek kartellen kívüli
elárúsítása megkezdődött.

Frenczel Str. Vlahuța
Sz. János-u. 44

FEST! TISZTIT!
Kalinovcsán
Zöldia-passage 81.
MOS! 1440 VASAL!

**AZ
ESTILAP
APRÓ
-hirdetéseinek eredménye
ÓRIÁSI**

**Papini:
Krisztus története**

Krisztus diadalmenete ez a könyv,
bevonulása törődött és csüggedt
lelkünkbe. Ara füzve 360 lei.
Egész vászonkötésben 420 lei.
Kapható a Hegedüs Hírlapiroda-
ban. Vidékre elküldjük.

APRÓ HIRDETÉSEK

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjjal szavak szerint számítjuk
— Minden szó hirdetési ára 4 lei. — Vastagabb betűvel 8 lei. — A vastagabb
betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Az apróhirdetéseket előre kell
fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szögig 40 lei. — A kiadóhivatal fenntartja
magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést, amelyik tartalmánál fogva eredeti
alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse

LEVELEZÉS

TISZTVISELŐK a Bémer téren
Kertész Reclám áruházában árked-
vezményben részesülnek novem-
ber hó 1-től. 1710

Gyermekkoszúk Szökénél,
Piata Unirii 16.

LAKÁS

ELCSERÉLNÉM Victoriei (Ko-
lozsvári) utca végén levő szép
egyszobás lakásomat ugyanilyen-
nél valamely lehetőleg olasziban
levő mellékházban. Fizetek 5-6
ezer lelépési díjat. Címet a Hegedüs
Hírlapirodába kérek. 877

UJONNAN épülő 2 szobás mo-
dern lakás kiadó. Értekezhetni dr
Bock szemorvosnál Rimanóczy-u.
8. vasárnap 3-5. 902

A vasúthoz közel lévő magános
lakásomat elcsereálném ugyan-
olyanért. Halász, Ion Ghica (Páris)
utca 20. 895

BUTOROZOTT szoba azonnal
elfoglalható. Értekezni Metropol
szálloda portásánál. 899

ALKALMAZÁS

KERESÜNK könyvelésben jár-
tas, feltétlen önálló és megbízható
női munkaeót, ki hosszabb irodai
gyakorlattal rendelkezik. Ajánla-
tokat „Praxis” jellegre kérünk a
kiadóhivatalba. 868

UTAZÓ, Erdélyben jól bevezet-
tet agilis kereskedő azonnalra ál-
lást keres. Cím: Kohn Rudolf cég
Petroseni. 873

INTELLIGENTES deutsches
Fräulein mit besten Zeugnissen
und Referenzen sucht Stelle bei
gute Familie mit schon schulpflich-
tigen Kindern. Angebote an die
Redaktion unter „Verlässlich” wo-
rauf persönliche Vorstellung folgt. 879

FODRASZ segéd, jó munkás,
azonnal beléphet Steinschreiber
üzletében. 905

FIATAL mindenek szakácsné
azonnali belépésre ajánlkozik kis
családhoz. Ferdinánd király (Rá-
kóczi) ut 30. Juliska. 896

AGILIS, intelligens fiatalember,
perfect román tudással állást ke-
res. Cím Hegedüs Hírlapirodában. 897

IRODAI alkalmazást keres volt
gyakorlott köztisztviselő. Molná-
r, Poliklinika. Villás. 901

FELTÉTLENÜL szolid tisztas-
sággal megbízható leányt keresek
elsejére. Klein, Delavrancea (Ri-
toók Zsigmond) utca 5. 903

FIATAL mindenek Belényesre
azonnalra keresetetik. Cím Panno-
nia szálloda, portásnál. 906

SUCHE deutsches Fräulein zu
2 Kindern. Polgar, Strada Cante-
mir (Beöthy) 42. II. 10. 909

GÉPAJOUROZAST szép kivi-
telben és olcsón készít Erbstein,
Cuza Voda (Szacsavay) utca 28.

ADÁS-VÉTEL

MEGVÉTELRE keresem a Ré-
vai Lexicon 12 kötetét. Cím Hegedüs
Hírlapirodában. 803

VÉKONY középterműre, jókar-
ban levő ferencjózsef-öltöny el-
adó. Cím a Hegedüs Hírlapiroda-
ban. 492

SZÉP asszony naplója (aradi ki-
adás) könyvet 15 áron megvételre
keresek Hegedüs Hírlapiroda. 833

ELADÓ 1 lóerős villanymotor
szíjfejlesztővel és kapcsolóval, keve-
set használt. Bratianu (Szaniszló)
utca 31. szám. 887

ZONGORA olcsón eladó. Vlahu-
ta (Szent János) utca 46. 559

M. A. G. 88. cséplőgarnitúra el-
adó. Cím Lázár György (Uri) utca
55. szám. 894

MAKULATURA papir nagy té-
telben kapható a Hegedüs Hírlap-
irodában. 898

PIANINO fekete kítőnyő gyárt-
mány eladó. Jorga Miklós (Zöldfa)
utca 17. Körber. 900

EGY világos, száraz pince, bor-
pincének, vagy raktárnak azonnal
kiadó. Dimitrie Cantemir (Beöthy
Ödön) utca 40. 904

SZOBABUTOR, használt álla-
potban eladó. Cím: Kaszárnya-
utca 9. 908

TÖLGY hálószoba, leány háló,
egy garcon csersznye háló eladó.
Tace Ionescu (Körös) utca 11. 907

VALÓDI smyrnaszőnyeg 3x4
sürgősen eladó. Mosoiu tábornok
(Mezey Mihály) utca 4-a.

KÜLÖNFÉLÉK

ORTH. kóser koszt kihordásra
kapható Grünfeldnél, Saguna (Ka-
pucinus) utca 6. 871

VARRAST, foltozást vállal
ügyes asszony házaknál vagy sa-
ját lakásán. Cím: Telcsné, Vic-
toria (Kolozsvári) utca 102. 876

ZONGORAT kezdőknek tani-
tok, ugyanott gyakorolni is lehet.
Cím Hegedüs Hírlapirodában. 581

ELSŐRENDÜ ebéd, vacsorát
kaphat izr. uricsaládnál (nem qó-
ser) 2-3 uriember. Cím Hegedüs
Hírlapirodában. 893

ELSŐRENDÜ házikoszt 4 fogá-
sos kapható 800 lei. I. C. Bratianu
(Szaniszló) utca 48. 890

MAGYAR, német és francia ta-
nitást vállal intelligens hölgy. Cím
Hegedüs Hírlapirodában. 883

GYORSIRAST (magyar, néme-
tet) tanít intelligens nő. Cím He-
gedüs Hírlapirodában. 881

Új üzlet!

Megnyitott a

Grand áruház

Sas-passage, hol disztárgyak,
ridiküllök, porcellánárak a legolcsóbb-
ban szerezhetők be. 2088

Ridiküllök

gyártását
megkezdettük

azokat

eredeti gyári
árban
árusítjuk

**Nagyvárad Bőröndár-
és Táskagyár**

Cuza Voda (Szacsavay)-u. 18

Motto: Por a molyok
melegágya

Nagyságos asszonyom!

Ne veresse és rongálja a szőnye-
get, mert 50 leiert szobánkén-
t porszivja a

Vampir porszívó vállalat

Strada Cuza Voda (Szacsavay-u.) 14

Telefon: 398. 2130-I

**Üzlethelyiség
közponban
azonnal átadó.**

Felvilágosítást ad
Mégay és László
papirkereskedése

Telefon: 623.

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb növény ételzár

mert tiszta, egészséges és szapo

Kóserül előállítva, szig

ruan az orth. izr. rituelek szer

Fuchs Benjámín nagyv

radi orth. főrabbi ur feltügye

alatt

Készíti a Fabrica Phenix S. a.

Bucuresti.

Oradea-Mare képviselő:

Fischer Emil Parcul Stefan

mare No. 11. — Telefon 96

Feltűnő szép ruhadísz

géphimzés.

gépaurozás

gyorsan és olcsón készül

Vlahuta Szt. János-utca 29

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.